

Nordiska ministerrådet
Ved Stranden 18
DK-1061 Köpenhamn K

Daniel Holmberg, daho@norden.org
Susanne Scharbau Pedersen, susp@norden.org

<i>Din dátton:</i>	<i>Din ref.:</i>	<i>Min dátton:</i>	<i>Min ref.:</i>	<i>Áššemeannudeaddji:</i>
8.12.2016		27.02.2017	17/00095-1	Per Vilhelm Söderbaum Per-Vilhelm.Soderbaum@samiskhs.no

SAMISK HØGSKOLES ÅRSRAPPORT 2016 TILL NORDISKA MINISTERRÅDET

I enlighet med kontraktet mellan Nordiska ministerrådet och Samisk høgskole 2014-2016, samt de instruktioner för årsredovisning av budgetåret 2016 som sänts till högskolan 8:e december 2016.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Inledning och prioriteringar

Samisk høgskoles årsberättelse 2016 till Nordiska ministerrådet beskriver de resultat som uppnåtts genom forskningsprogrammet ”Samisk forskning for det samiske samfunn II” under år 2016, samt i vilken mån målsättningarna för kontraktet “Nordisk Samisk Institut /NSI – 2014-2016”, som ingåtts mellan Nordiska ministerrådet och Sámi allaskuvla/Samisk høgskole, är uppfyllda. Samisk høgskoles årsberättelse 2016 är den tredje och sista årsberättelsen under kontraktperioden. Ett nytt ramkontrakt för perioden 2017-2019 är undertecknat.

Forskningsprojekten vid Samisk høgskole som finansieras av Nordiska ministerrådets samiska forskningsprogram följer de prioriteringar som skrivits in i mål- och resultatkontraktet, som ligger som bilaga till ramkontraktet mellan NMR och högskolan.

Forskning

NMR:s tilldelning kommer alla högskolans vetenskapligt anställda till godo, via forskningsadministrationens tjänster, via annumtilldelningar som kan användas bland annat till konferansresor och bokinköp, och via forskningsstödet, som alla vetenskapligt anställda kan ansöka om från högskolans Forsknings- och undervisningsstyrelse.

Forskarna vid Samisk høgskole har hittills registrerat 106 poster i Cristin (Current Research Information System In Norway, www.cristin.no) under 2016. Av dessa 106 poster är 18 vetenskapliga publikationer, inom olika fagområden, som ger publikationspoäng.

Tilldelningen från Ministerrådet har finansierat FoU-tiden för tretton forskare vid högskolan, som utgjort mellan 7,5 och 45 procent av dessas arbetstid under hela året. Denna tid har under 2016 gått till forskningsprojekt som omhandlar bland annat samisk namnforskning, fagspecifika ord i historiska material, samisk litteraturvetenskap, samisk skola i ett kultursensitivt perspektiv och samisk grammatik, samt utvecklingsprojekt som omhandlar pedagogik på de traditionella arenorna inom rendriften och styrkande av språk på förskolan.

Forskningsprojekten som under 2016 finansierats svarar mot prioriteringarna i mål- och resultatskontraktet beträffande ”vidareutveckling av samiska som vetenskapsspråk”, ”forskning på samisk traditionell kunskap, kartläggning och dokumentation av samiska traditionskunskaper”, ”forskning på det moderna samiska samhället inkluderat utbildningsforskning”, samt ”språkforskning på de olika samiska språken”.

Förprojekt och doktorgradsstudier

Under 2016 avslutades det förprojekt, som påbörjades i december 2015 och resulterade i en Interreg-sökning som skrevs tillsammans med Uleåborgs universitet i Finland och Umeå universitet i Sverige. Ansökan bevilgades inte stöd från Interreg, och Samisk høgskole blev tvungen att dra sig ur projektet.

Under 2016 genomfördes ett förprojekt inom pedagogik som resulterade i en ansökan till Norges forskningsråd. Detta var den fjärde av de sex förprojekt som högskolan förpliktat sig till att genomföra i kontraktperioden 2014-2016.

Högskolan har påbörjat ett förprojekt inom språkforskning, som färdigställs i mars 2017. Högskolan har även tagit beslut om att genomföra ett förprojekt inom pedagogik, men detta förprojekt har inte kommit igång, på grund av förseningar på tillsättningsstadiet. Det planeras sättas igång under våren 2017.

De fyra förprojekt som har genomförts under kontraktperioden har gjorts med följande teman: sjösamiska rättigheter (2014), matkultur (2014), renskötarsamers hälsa och anpassningsförmåga (2015), och pedagogik (2016).

Förprojektet inom matkultur som högskolan finansierade 2014 har resulterat i ett doktorgradsprojekt om rendriftens traditionella kunskap och matkultur, som är finansierat via projektet *Rievdan – Rapid change – challenges or opportunities for sustainable reindeer husbandry*, som högskolan fått finansiering till av Norges forskningsråd.

Utgivelser i serien *Diedut*

Under 2016 har Samisk høgskole publicerat ett nummer i bokserien *Diedut*. Det fanns planer om å publicera ytterligare en bok i bokserien under 2016, men det publiceras först under 2017.

Samisk høgskole har sammanlagt publicerat sju böcker i *Diedut*-serien under kontraktperioden:

- 2014/1 Geir Hågvar:
Den samiske rettsdannelse i indre Finnmark. Bind 2. Retten til grunn og naturressurser. Om rettstenkningens vei over en kulturkløft
- 2014/2 Inker-Anni Linkola:
Saamelaisen koulun kielimaisema. Etnografinen tutkimus saamen kielestä toisen asteen oppilaitoksessa
- 2014/3 Gunvor Guttorm & Seija Risten Somby (doaimm.):
Duodji 2012. Riikkaid-gaskasaš sámiid ja eará eamiálbmogiid duodje-, dáidda- ja hábmenkonferánsa. International Conference on Duodji and Indigenous Arts, Crafts, and Design
- 2014/5 Torkel Rasmussen:
“Go ealáska, de lea váttis dápmat” Davvisámegiela etnolingvisttalaš ceavzinnávccaid guorahallan guovtti gránnjágielddas Deanus ja Ohcejogas 2000-logu álggas
- 2015/1 Eva Josefsen/Jo Saglie (red.):
Mediakanála sámegigeválggas 2009
- 2015/2 Vuokko Hirvonen/Johanna Johansen Ijäs/Marjatta Jomppanen/Kaarina Vuolab-Lohi (red.):
Symposia ávvučála. Nostalgiija, naga ja eará gielalaš ja kultuvrralaš fenomenat
- 2016/1 Nils Øivind Helander:
Ohppojuvvon ja sohppojuvvon giella Gielladiđolašvuohta, čálamáhttu ja guovttegielatvuohta

I kontraktet med Ministerrådet faststalls det att ”programmet skal bidra til inntil 6 *Diedut*-utgivelser”. Samisk høgskole har publicerat sju böcker i serien.

Utgivelser av *Sámi dieđalaš áigečála*

Samisk høgskole producerar den samiskspråklige vetenskaplige tidskriften *Sámi dieđalaš áigečála* (Samisk vetenskaplig tidskrift) tillsammans med Universitetet i Tromsø. Ministerrådet har under 2016 finansierat en 10-procentig redaktionstjänst för *Sámi dieđalaš áigečála*. Solveig Joks tog över chefsredaktörsrollen efter Kaisa Rautio Helander den första januari 2016.

Under 2014 publicerades två nummer av tidskriften. De två nummer som numrerades som 2015/1 och 2015/2 publicerades under 2016, och även nummer 2016/1 gavs ut under året. Nummer 2016/2 är under redigering och publiceras under våren 2017. Högskolan har då uppfyllt målsättningen som skrevs in i kontraktet med Ministerrådet om att ”Programmet skal bidra til 6 *Sámi dieđalaš áigečála*”.

Forskningskonferanser, seminarier och arrangemang vid Forskningsdagene

Samisk høgskole använde NMR-stødet till olika arrangemang som involverade den vetenskaplige personalen vid högskolan under Forskningsdagene i slutet av september 2015.

Samisk høgskole arrangerade tillsammans med Sametinget i Norge Arctic Indigenous Education Conference (AIEC2016) 14-17 mars 2016 i Kautokeino, där forskning och resultat med følgende tematik presenterades:

- Språklig och kulturell revitalisering
- Digitala möjligheter inom urfolksundervisning
- Nya praktiker inom urfolksundervisning

Samisk høgskole har dermed årligen gjennomført en fagkonferans under kontraktperioden 2014-2016.

Övriga stödfunktioner: Annum och forskningsstöd

Samisk høgskole stimulerer till ökad forskningsaktivitet genom økonomiske incitament såsom tildeling av *annum*, som alle vetenskapligt anställda får, og *dutkandoarjja* ("forskningsstöd") som de vetenskapligt anställda kan søke for fagresor, eller for översättning og språkvård i samband med publicering.

Annumbidrag till alla fast anställda forskare vid Samisk høgskole är finansierade av Ministerrådet. Även Forsknings- og utdanningsstyrets (*Dutkan- ja oahppostivra, DOS*) räkenskaper, inklusive "Forskningsstöd" (*Dutkandoarjja*), finansieras av Ministerrådet.

Annumtildelingarna har under året använt för inköp av faglitteratur, vetenskaplig utrustning, språkkonsulenttjänster og översättningsarbeiten, samt till faglige resor till ulike konferanser i Finland, Norge og Sverige, men også i Finland, Frankrike, Österrike, Skottland, Tyskland og USA.

Forskningsstödet har använt till reseutgifter vid elva konferanser og seminarier i Norge, Ryssland, Frankrike og USA, samt till språkkonsulenttjänster og översättning av åtte vetenskaplige artiklar og monografier, samt till å tåke arrangementskostnader for ett seminarium.

Faglig ledelse og administration

Under 2015 har NMR-medel använt till delfinansiering av tre dekantjänster (sammanlagt 60 prosent av ett årsverk) og till delfinansiering av høgskolans rektor (20 prosent). NMR-medlen har även använt till Forskningsadministrationsteamet vid høgskolan, som består av en forskningsrådgiver, en forskningskonsulent, og en publiseringskonsulent.

Doktorgradsprogram i samiske språk- og litteraturstudier

Samisk høgskole har under 2016 satt igång sitt første phd-program i samiskt språk og samisk litteratur, for vars ansøkningsprocess høgskolan använte NMR-resurser. Forskarutbildningen ska gjennomføres i samarbeide med nasjonelle og internasjonelle fagmiljøer og skapar nordisk nytta, då det økar samarbeidet over gränserna.

Kvantitativ tabell – kontraktoppfyllelse

I ramkontraktet mellom SH og NMR står følgende:

Forskningsprogrammet skal bidra til økt forskning og kunnskapsutvikling, publisering, kapasitetsoppbygging og rekruttering og forskerutdanning. Det skal i løpet av programperioden gjennomføres minimum 6

forskningsprosjekter, 6 forprosjekter og oppstart av 2 dr. gradsstudier. Programmet skal bidra til inntil 6 Diedut-utgivelser. Programmet skal bidra til 6 Sámi diedalaš áigečála.

Høgskolan har klarat de flesta av målsætningarna som gjordes i kontraktet for perioden 2014-2016. Det finns forskningsprosjekt, som finansierats av programmet, som inte har avslutats. Det finns också förprojekt som inte har avslutats, liksom utgivningen av ett nummer av Sámi diedalaš áigečála, som sker under våren 2017. Man kan ändå hävda att de kvantitativa målsättningarna har uppnåtts.

	2014	2015	2016	Prosjekt som avslutas våren 2017	Totalt
Nordiske/internasjonale forsknings- og utviklingsprosjekter	6	12	13		17 (*)
Utgitte publikasjoner i serie <i>Diedut</i>	4	2	1		7
Utgivelser i <i>Sámi diedalaš áigečála</i>	2	2	1	1	6
Antall publiseringspoeng (**)	31,0	32,5	9,2 (***)		72,7 (***)
Antall seminarer/konferanser	1	1	1		3
Gjennomførte/arr. forskningsdager	1	1	1		3
Antall forprosjekter	2	1	1	2	6
Oppstart av nye dr.gradsprosjekter	0	1	1		2

(*) Dessa projekt har olika längd, och det går därför inte att addera antalet forskningsprojekt från de tre åren för att få fram det totala antal forskningsprojekt som finansierats.

(**) Till följd av att alla forskare vid høgskolan mottar stöd från Nordiska ministerrådets tilldelning visas här høgskolans samlade publiceringspoäng, och inte bara de publiceringar som hör till de projekt som mottagit särskilt projektstöd från Ministerrådet.

(***) Prognos. De officiella talen kommer under våren 2017.

BOKSLUT

Den økonomiska redovisningen belyser årets økonomiska transaksjoner samt ingående og utgående balanser for overførte medel. Bokslutet har gjort i norske kroner. Råkningsstabellerna är ett utdrag ur Samisk høgskoles totalråkningskap. Det har använts en kurs där 100 DKK motsvaras av 121,12 NOK.

Råkningskap	2014	2015	2016
Lön og sociala kostnader	5 447	5 575	4 101
Driftskostnader	2 171	1 728	1 484
Totala kostnader	7 618	7 303	5 585

Koststed	Koststedsforklaring	2014	2015	2016	Totalt
1010-1500-1600-2000-3000-4000	Lön og sociala kostnader	5 447 037	5 574 596	4 100 920	15 122 552
1602	Diedut-böcker	219 999	60 000	14 728	294 727
1603	Forskningsstöd med mera	1 117 446	1 168 000	591 075	2 876 521
1604	Förprojekt	252 124	-	274 606	526 730
1605	Annum	581 255	500 000	604 158	1 685 413
Summa kostnader		7 617 862	7 302 596	5 585 486	20 505 944

Koststed	Lön 2016 för NMR-funktioner
1500	153 925
1600	1 552 269
2000	472 379
3000	1 183 325
4000	493 206
1010	245 815
Totalt	4 100 920

NYCKELTAL OCH STATISTIK

Tabell 1: Resultatuppsummering

Medlen som kommit Samisk høgskole till del, som en följd av kontraktet «Nordisk Samisk Institut / NSI – 2014-2016» (projekt 12341), har använts till följande projekt:

- Samisk høgskole har finansierat 13 forsknings- och utvecklingsprojekt av nordisk, allsamisk och internationell kvalitet och karaktär.
- Samisk høgskole har avslutat ett förprojekt om hälsa och anpassningsförmåga hos renskötare, genomfört ett förprojekt inom pedagogik, påbörjat ett förprojekt inom språkforskning, och ett inom pedagogik.
- Samisk høgskole publicerade tre nummer av *Sámi dieđalaš áigečála*: nr 1/2015, nr 2/2015 och nr 1/2016, samt påbörjat publikationen av nr 2/2016.
- Samisk høgskole har publicerat en bok i serien *Dieđut*, samt påbörjat publiceringen av en annan bok i samma serie.
- Samisk høgskole arrangerade tillsammans med Sametinget i Norge *Arctic Indigenous Education Conference (AIEC2016)* 14-17 mars 2016 i Kautokeino
- Samisk høgskole satte igång ett doktorgradsprojekt om rendriftens traditionella kunskap och matkultur.

De kvantitativa målsättningar som kontraktet fastställer har uppnåtts, men två av förprojekten och publiceringen av ett nummer av *SDÁ* har inte avslutats innan kontraktperioden tagit slut.

Tabell 2: Administrativa utgifter

Medtagna i siffrorna för administrativa utgifter som förts in i tabell 2 är lönerna till de anställda som får sin lön utifrån kontraktet mellan Nordiska ministerrådet och Samisk høgskole, och som har en ledarroll eller en administrativ roll, som inte kan kopplas till ett enskilt forskningsprojekt.

(Uppges i hela 1.000)	2016	2015
Administrativa utgifter	2 265	1 958

Tabell 3: Översikt över överförda medel under perioden 2013-2015

	2014	2015	2016
Överfört från tidigare år	4 566	1 806	1 679
Budget (NMR)	4 858	7 176	7 955
Utbetalningar	7 618	7 303	5 585
Överföring till kommande år	1 806	1 679	4 049

Tabell 4: Föråldrade medel per 31.12.2016

	Belopp
Överfört från år 2013	4 566
+ Budget 2014	4 858
- Utbetalningar 2014	7 618
- Utbetalningar 2015	7 303
- Utbetalningar 2016	5 585
= Föråldrade medel	-11 082

Revision

Verksamheten är en del av förvaltningsorganets ordinära revision. Medlen som är beviljade till följd av avtalet mellan Nordiska ministerrådet och Samisk høgskole ingår som en del av högskolans totalräkenskap och revideras av Riksrevisjonen i Norge.

Dearvuodat/hilsen

Johan Áilo Mattias Kalstad
direktør

Gunvor Guttorm
rektor

(Dokumentet är elektroniskt godkänt vid Samisk høgskole och kräver inte signatur.)